

به نام خدا

گزارش ظرفیتهای بازرگانی، صنعتی، معدنی و کشاورزی روسیه

(صادرات و واردات)

مزیت‌های مبادلات تجاری با روسیه (اعم از کالاهای صنعتی، تجاری و نظامی) برای ایران در چارچوب اولویت‌های وارداتی عبارتند از:

تقریباً تمام مواد معدنی از جمله: زغال سنگ، نفت، گاز، مواد شیمیایی، فلزات،

صنایع سنگین فلزی

هواپیماسازی، صنایع فضایی،

خودروسازی،

صنایع دفاعی و نظامی مانند رادارها و موشک‌ها، کشتی‌سازی، صنایع الکترونیک پیشرفته،

وسایل حمل و نقل، تراکتور، راهسازی (ریل، لوکوموتیو، واگن، ماشین‌های راهسازی)،

ارتباطی، مخابرات، رادارها

تولید برق، انرژی هسته‌ای،

منسوجات،

پزشکی، دارویی،

صنایع غذایی،

صنایع دستی،

مواد معدنی استراتژیک، عناصر خاکی کمیاب،

محصولات کشاورزی شامل الوار، چوب، گندم، شکر، جو، دانه گل آفتابگردان، میوه، شیر و گوشت

تجارت خارجی روسیه با جهان در سالهای 2016-2017-2018 و شش ماهه اول 2019

میلیارد دلار

شش ماهه اول 2019	2018	2017	2016	
205.146	449.9	356.9	278.3	صادرات به جهان
112.368	238	221.2	180.2	واردات از جهان
317.514	678	578.1	458.5	حجم تجارت خارجی

حجم تجارت خارجی روسیه با ایران

شش ماهه اول 2019	2018	2017	2016	
825.7 می‌لیون دلار	1.2 میلیارد دلار	1.3 میلیارد دلار	1.9 میلیارد دلار	واردات از روسیه
289.6 می‌لیون دلار	533 میلیون دلار	387 میلیون دلار	297 میلیون دلار	صادرات به روسیه
1.15 می‌لیون دلار	1.74 میلیون دلار	1.69 میلیارد دلار	2.2 میلیارد دلار	حجم کل تجارت

اصلی ترین کالاهای صادراتی روسیه به جهان عبارتند از:

- ✓ محصولات معدنی 54٪ صادرات روسیه به جهان را تشکیل می دهد
- ✓ محصولات فلزات و مواد متالوژی 9.9٪ صادرات روسیه به جهان
- ✓ محصولات مواد شیمیایی 4.2٪ صادرات روسیه به جهان
- ✓ ماشین آلات، تجهیزات و ابزارآلات 3٪ صادرات روسیه به جهان
- ✓ محصولات طلا و جواهر 2.3٪ صادرات روسیه به جهان
- ✓ محصولات نباتی 2.7٪ صادرات روسیه به جهان
- ✓ چوب و محصولات چوبی 2.1٪ صادرات روسیه به جهان
- ✓ مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد ، کائوچو و اشیاء ساخته شده از کائوچو 2٪ صادرات روسیه به جهان
- ✓ وسایل نقلیه 1٪ صادرات روسیه به جهان

اصلی ترین کالاهای وارداتی روسیه از جهان عبارتند از:

به طور عمده کالاهای وارد شده:

- ✓ ماشین آلات، تجهیزات و لوازم آنها 30.6٪ واردات روسیه از جهان
- ✓ محصولات شیمیایی 12.5٪ واردات روسیه از جهان
- ✓ وسایل نقلیه 10.9٪ واردات روسیه از جهان
- ✓ فلزات و محصولات آنها 7.3٪ واردات روسیه از جهان
- ✓ مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد ، کائوچو و اشیاء ساخته شده از کائوچو 5.8٪ واردات روسیه از جهان
- ✓ محصولات نباتی 4.6٪ واردات روسیه از جهان
- ✓ نساجی 4.8٪ واردات روسیه از جهان
- ✓ مواد غذایی، نوشیدنی ها، تنباکو 4.3٪ واردات روسیه از جهان

- ✓ کد مخفی 3.1٪ واردات روسیه از جهان
- ✓ محصولات غذایی (حیوانی) 2.7٪ واردات روسیه از جهان

سیاهه صادراتی روسیه :

- ظرفیتهای صادراتی روسیه در بخش صنعتی:
- ✓ فلزات 36.6 میلیارد دلار
- ✓ فلزات سیاه 19.53 میلیارد دلار
- ✓ محصولات از فلزات سیاه 3.51 میلیارد دلار
- ✓ آلومینیوم و مقالات آن 5.3 میلیارد دلار
- ✓ مس و مقالات آن 4.5 میلیارد دلار
- ✓ نیکل و مقالات آن 2.04 میلیارد دلار
- ✓ کوب 6.29 میلیارد دلار
- ✓ محصولات شیمیایی آلی 3.42 میلیارد دلار
- ✓ محصولات شیمی غیر آلی 2.9 میلیارد دلار
- ✓ محصولات دارویی 634 میلیون دلار
- ✓ روغنهای اسانسی و شبه رزین ها ، محصولات عطرسازی یا پاکیزگی آماده و فرآوردههای آرایشی 560 میلیون دلار
- ✓ محصولات گوناگون صنایع شیمیایی 742 میلیون دلار
- ✓ صابون، مواد آلی تانسی و اکتیف، مواد شوینده، روان کننده ها، واکس ها، شمع، 435 میلیون دلار
- ✓ رآکتورهای هسته ای، دیگ های بخار و آبگرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی؛ اجزاء و قطعات آنها 7.7 میلیارد دلار
- ✓ ماشین آلات و دستگاه های برقی و اجزاء و قطعات آن ها؛ تجهیزات صوتی، تجهیزات تلویزیون؛ و قطعات آنها 3.89 میلیارد دلار
- ✓ مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد 2.66 میلیارد دلار
- ✓ کائوچو و اشیاء ساخته شده از کائوچو 2.65 میلیارد دلار
- ✓ وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموای، و اجزاء و قطعات و متفرعات آنها 2.43 میلیارد دلار
- ✓ کشتی ها، قایق ها و سازه های شناور 560 میلیون دلار
- ✓ لوکوموتیوهای راه آهن یا تراموای، مهارکننده های خط راه آهن تجهیزات علامت دادن مکانیکی و ترافیک 739 میلیون دلار
- ظرفیتهای صادراتی روسیه در بخش معدن:

- ✓ مصالح معدنی صادر شده 200.48 میلیارد دلار شامل :
- ✓ نفت خام و محصولات نفت خام 106.68 میلیارد دلار، نفت و محصولات نفتی (به جز خام) 65.26 میلیارد دلار
- ✓ زغال سنگ 13.7 میلیارد دلار،
- ✓ سنگ آهن 1.22 میلیارد دلار،
- ✓ سنگ معدن فلزات گرانبها 458 میلیون دلار،
- ✓ سنگ های سرب 434 میلیون دلار،
- ✓ فسفات کلسیم 315 میلیون دلار،
- ✓ همه نوع گوگرد 226 میلیون دلار
- ✓ آزبست 171 میلیون دلار
- ✓ مروارید طبیعی، سنگهای گرانبها یا نیمه گرانبها، اشیاء ساخته شده از این مواد؛ زیورات بدلی، سکه 10.7 میلیارد دلار

ظرفیتهای صادراتی روسیه در بخش کشاورزی و مواد غذایی :

- ✓ غلات 8.62 میلیارد دلار
- ✓ دانه و میوه های روغن دار/ دانه و بذر و میوه های گوناگون، نباتات صنعتی یا دارویی 572 میلیون دلار
- ✓ سبزیجات 406 میلیون دلار
- ✓ قهوه، چای و ادویه جات 161 میلیون دلار
- ✓ چوب و محصولات آن و زغال چوب 7.55 میلیارد دلار

ظرفیتهای واردات روسیه در بخش صنعت:

- ✓ راکتورهای هسته ای، دیگهای بخار، تجهیزات و دستگاه های مکانیکی؛ و قطعات آنها 43.5 میلیارد دلار
- ✓ ماشین آلات و تجهیزات الکتریکی؛ تجهیزات صوتی، تجهیزات تلویزیون؛ و قطعات آنها 29.8 میلیارد دلار
- ✓ محصولات دارویی 8.67 میلیارد دلار
- ✓ محصولات شیمیایی آلی 3.40 میلیارد دلار
- ✓ سایر محصولات شیمیایی 2.87 میلیارد دلار
- ✓ عطر، لوازم آرایشی و بهداشتی 2.73 میلیارد دلار
- ✓ محصولات شیمی غیر آلی 3.01 میلیارد دلار
- ✓ وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموای، و اجزاء و قطعات آنها 19.43 میلیارد دلار

- ✓ کشتی ها، قایق ها و سازه های شناور 1.48 میلیارد دلار
 - ✓ محصولات از فلزات سیاه 4.78 میلیارد دلار
 - ✓ فلزات سیاه 4.55 میلیارد دلار
 - ✓ ابزار، آداپتور، کارد و چنگال، فاشق و چنگال ساخته شده از فلزات ارزان 1.39 میلیارد دلار
 - ✓ مصنوعات گوناگون از فلزات معمولی 1.32 میلیارد دلار
 - ✓ آلومینیوم و مقالات آن 1.04 میلیارد دلار
 - ✓ مس و مقالات آن 657 میلیون دلار
 - ✓ مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد 8.15 میلیارد دلار
 - ✓ کائوچو و اشیاء ساخته شده از کائوچو 3.3 میلیارد دلار
 - ✓ لباس و متفرعات لباس، غیرکشپاف یا غیرقلاب باف 3.19 میلیارد دلار
 - ✓ لباس و متفرعات لباس، کشپاف یا قلاب باف 2.81 میلیارد دلار
- ظرفیتهای وارداتی روسیه در بخش کشاورزی و مواد غذایی :**
- ✓ میوه ها و آجیل ها 4.01 میلیارد دلار
 - ✓ دانه و میوه های روغن دار / دانه و بذر و میوه های گوناگون 1.52 میلیارد دلار
 - ✓ سبزیجات، نباتات ریشه های خوراکی 1.54 میلیارد دلار
 - ✓ ماهی 1.46 میلیون دلار
 - ✓ گوشت و محصولات گوشتی 1.68 میلیارد دلار

جدول مقایسه واردات و صادرات ایران و روسیه در سال 2018

صادرات روسیه به ایران	ارزش به دلار	وارداد روسیه از ایران	ارزش به دلار
1- محصولات غذایی (حیوانی)	57.4 میلیون دلار	1- محصولات غذایی (حیوانی)	8.6 میلیون دلار
2- محصولات غذایی (نباتی)	512 میلیون دلار	2- محصولات غذایی (نباتی)	366 میلیون دلار
3- چربی ها و روغن ها	198 میلیون دلار	3- چربی ها و روغن ها	18.2 میلیون دلار
4- غذا، نوشیدنی، تنباکو	3.2 میلیون دلار	4- غذا، نوشیدنی، تنباکو	19.3 میلیون دلار
5- محصولات معدنی	3 میلیون دلار	5- محصولات معدنی	7.1 میلیون دلار
6- محصولات شیمیایی	27.3 میلیون دلار	6- محصولات شیمیایی	19.4 میلیون دلار
7- پلاستیک و کائوچو	4.6 میلیون دلار	7- پلاستیک، و کائوچو	14.4 میلیون دلار
8- محصولات چرمی و خز	586 هزار دلار	8- محصولات چرمی و خز	112 هزار دلار
9- چوب و محصولات آن	114 میلیون دلار	9- چوب و محصولات آن	6.34 هزار دلار
10- کتاب ها، کاغذ، مقوا	51.7 میلیون دلار	10- کتاب ها، کاغذ، مقوا	9.32 هزار دلار
11- پارچه	4.9 میلیون دلار	11- پارچه	6.3 میلیون دلار
12- کفش، کلاه، چتر	182 هزار دلار	12- کفش، کلاه، چتر	40.8 هزار دلار
13- مقالات سنگ، سرامیک و شیشه	954 هزار دلار	13- مقالات سنگ، سرامیک و شیشه	9.8 میلیون دلار
14- جواهرات	0	14- جواهرات	0
15- فلزات و مقالات آن	79.6 میلیون دلار	15- فلزات و مقالات آن	63.7 میلیون دلار
16- ماشین آلات، تجهیزات و دستگاه	78.2 میلیون دلار	16- ماشین آلات، تجهیزات و دستگاه	5.8 میلیون دلار
17- حمل و نقل	63.3 میلیون دلار	17- حمل و نقل	9 میلیون دلار
18- ابزار و دستگاه، ساعت	6.5 میلیون دلار	18- ابزار و دستگاه، ساعت	971 هزار دلار
19- اسلحه و مهمات	0	19- اسلحه و مهمات	0
20- کالاهای تولیدی دیگر	69.9 هزار دلار	20- کالاهای تولیدی دیگر	365 هزار دلار
21- آثار هنری و عتیقه فروشی	0	21- آثار هنری و عتیقه فروشی	0
22- کد مخفی	8.3 میلیون دلار	22- کد مخفی	0
جمع کل صادرات روسیه به ایران در سال 2018	1.21 میلیارد دلار	جمع کل واردات روسیه از ایران در سال 2018	531 میلیون دلار

مسائل و مشکلات:

- عدم ثبات شاخصهای کلان اقتصادی در کشور (تورم، نوسانات نرخ ارز، بیکاری و ...)
- تحریم و عدم انتقال تکنولوژی روز به داخل کشور جهت افزایش بهره وری و تولید رقابتی
- گران بودن تولید و عدم وجود زیرساختهای مناسب حمل و نقل
- عدم وجود مراکز مستقیم عرضه محصولات ایرانی در بازار روسیه مانند مراکز تجاری، مراکز لجستیک و نمایشگاهی ایرانی
- عدم سرمایه گذاری در فروشگاهها و رستورانهای زنجیره ای
- عدم رقابتی بودن زیرساختهای توریستی و جاذبه های گردشگری

ملاحظات :

- در سال 2018 تجارت خارجی روسیه 678 میلیارد دلار بوده که از آن 449.9 میلیارد دلار صادرات و 238 میلیارد واردات بوده است.
- بیشترین صادرات روسیه در بخشهای معدن، فلزات، ماشین آلات، فراورده های شیمیایی، چوب، غلات، وسایل حمل و نقل و غیره بوده است.
- بیشترین واردات روسیه در بخشهای ماشین آلات و وسایل مکانیکی، فراورده های شیمیایی، وسایل حمل و نقل، فلزات، پلاستیک و کائوچو، پارچه و مواد غذایی بوده است.
- طبق آمارها و بررسی های انجام شده اگر صادرات و واردات روسیه را مقایسه نماییم بیشتر از 50٪ صادرات روسیه را مواد نفتی و معدنی تشکیل می دهد و به این معنی است که روسیه با توجه به وسعت و جمعیت بیش از 144 میلیون نفری یک کشور مصرفی و وارد کننده می باشد.
- روسیه در بخشهای صنعتی و مواد غذایی واردات بیشتری دارد. در بخش صنعت کشورمان می تواند سهم قابل ملاحظه ای را در بخشهای مواد شیمیایی، پتروشیمی و پلاستیک، مواد دارویی انسانی، لباس، پارچه و کفش داشته باشد. به بخش های ماشین آلات مکانیکی، و تکنولوژی باید بیشتر توجه کرد تا وارد این بازار بزرگ مصرف کننده شد زیرا در حال حاضر بیشترین صادرات ایران به روسیه مواد غذایی می باشد که آن هم در سهم تجارت خارجی روسیه درصد ناچیزی می باشد.
- در بخش واردات کشاورزی و غذایی روسیه را می توان یک کشور وابسته به واردات به جز غلات به حساب آورد زیرا زمستان طولانی و اقلیم نامناسب روسیه سبب شده است این کشور بیشترین مواد اولیه غذایی را وارد نماید. نزدیکی ایران به این کشور و توانایی های تولیدی و کشاورزی می تواند ایران را به یک شریک اصلی روسیه در بخشی غذایی تبدیل نماید. ولی در حال حاضر سهم ایران در این بخش نیز بسیار کوچک می باشد که باید توجه عمیقی به فرصت های این بازار شود.